

ten, en wat deze drie voor de meerdere vergaderingen dan in zich sluiten.

Hij ontkent niet, dat elke plaatselijke kerk deze driestel macht volledig in zichzelf bezit.

Maar wanneer zij in kerkverband getreden is, is zij niet meer „autonoom“, maar is zij aan de kerkenorde-ning gebonden, en hebben de meerdere vergaderingen krachtens die kerkenordening in die en die gevallen en op die en die wijze zeggenschap over de plaatselijke kerken of haar kerkeraden. Hij beroept zich daarvoor telkens op artikelen van de K.O.

Niemand echter, die dat ontkent.

En voorzover zijn deze artikelen overbodig.

Zij gaan niet over het punt, dat kerkrechtelijk tegenwoordig onder ons in geding is.

Dat is: de grond, de Schriftuurlijke grond, van eene eigene autoriteit der meerdere vergaderingen boven en over de kerkeraden en plaatselijke kerken, om onafhankelijk van deze, kerkeraadsleden en particuliere geloovigen te schorsen, af te zetten, te censureren, en plaatselijke kerken te regeren.

Volgens het Gereformeerd kerkrecht hebben de meerdere vergaderingen slechts eene van de plaatselijke kerken en kerkeraden afgeleide macht, en geene eigene autoriteit, en wordt haar macht dus geheel bepaald en omschreven (afgezien van Gods Woord en de Belijdenis) door de onderlinge overeenkomst der kerken in kerkverband, d.i. dus door de kerkenorde-ning.

Wanneer wij het nu over dit laatste eens zijn, dan zijn wij heel wat gevorderd. Want dan kan er nog wel verschil zijn over de uitlegging van de kerken-ordening en hare artikelen, maar over den grondslag en de grensbepaling van de macht der meerdere vergaderingen is er dan eenstemmigheid: die zijn dan de door de kerken onderling overeengekomen en aange-
nomen en eventueel te wijzigen kerkenordening met hare bepalingen.

Zoo schrijft Prof. Dr. H. H. Kuyper in „De Heraut“ van 25 Dec. j.l., wanneer hij over de dogmatische macht gehandeld heeft: „Een plaatselijke kerk als die te Genève, die buiten elk kerkverband stond, heeft zelf haar Geloofsbelijdenis en Catechismus gehad, en heeft zelf de dwalingen veroordeeld. Maar kan een kerk, die in verband leeft, dit ook zelfstandig doen?“

Dech hij deze vraag rijst deze andere vraag: Wie heeft dat nu bewoord? En is het dan geen geheel verkeerde voorstelling van de quaestie in geding, als men het dezen schijn geeft? Wordt daarmee geen gansch onjuist beeld geteekend voor wie men bestrijden wil?

Hetzelfde geldt, wanneer Prof. Dr. H. H. Kuyper in datzelfde nummer verder, nu over de regeermacht gesproken hebbende, schrijft: „De plaatselijke kerk nu heeft stellig het recht en de bevoegdheid dit alles zelf te regelen, wanneer ze al op zich zelf staat en de kerk van Genève is zelfs het voorbeeld, dat dit op uitnemende wijze geschieden kan, wanneer men maar mannen heeft als Calvijn, die leiding geven. De Kerkenorde van Genève is zelfs het voorbeeld geworden voor al onze Gereformeerde kerken. Maar een kerk, die met andere in verband staat, heeft daartoe het recht niet, want tot de grondslagen van het kerkverband behoort ook de eenheid in de kerkregering, anders zou iedere kerk haar eigen weg kunnen gaan.“

Maar wederom, wie onder ons heeft in dezen tegenwoordigen tijd dit laatste betwist, en tegen wiens opvattingen gaat dan dergelijke redeneering?

Iets anders echter wordt het, wanneer in „De Heraut“ van 1 Jan. te lezen staat: „En dan staat het vast, dat de bewering: een kerkeraad heeft geen andere macht boven zich dan Christus en is ook bij zijn tuchtoefening alleen aan Christus verantwoording schuldig, niet juist is. Zulk een autonomie der plaatselijke (kerk) leert de Schrift ons niet. Als de gemeente te Corinthe geen tucht oefent, waar ze dit moest doen, komt Paulus en spreekt het vonnis over den zondaar uit.“

Deze redeneering toch is foutief.

Om maar te blijven bij het voorbeeld, door Prof. Dr. H. H. Kuyper zelf tweemaal genoemd, de kerk te Genève: welke andere macht dan die van Christus had deze boven zich?

En antwoordt Prof. Dr. H. H. Kuyper, ja, maar ik bedoel eene kerk in kerkverband, dan dient de opmerking gemaakt te worden, dat dit hier dan ook gezegd had moeten zijn. Voorts, dat de herinnering aan de kerk te Genève hier bovendien juist goed dienen kan, om eene zuivere voorstelling te krijgen, hoe het eigenlijk staat: elke kerk, niet in kerkverband, heeft geene macht boven zich dan die van Christus. Slechts door het treden in kerkverband wordt dat anders.

Voor hoever? Dat wordt door de overeenkomst bij het aangaan van kerkverband afgesproken of bepaald.

Maar wanneer Prof. Dr. H. H. Kuyper, aldus eene kerk in kerkverband bedoelende, nu op de gemeente te Corinthe in hare verhouding tot den apostel Paulus zich beroept, dan wordt het meer dan bedenkelijk. Want de apostel Paulus had als apostel een eigen, van alle kerken onafhankelijk, en over haar met volle apostolische autoriteit te zeggen hebbend gezag over de gemeente te Corinthe en over andere gemeenten. Wil dus Prof. Dr. H. H. Kuyper met deze verwijzing zeggen, dat het zoo ook staat met eene kerk in kerkverband en de meerdere vergaderingen?

Hebben dus de meerdere vergaderingen eigen, van de kerken niet afgeleid, gezag over de kerken, zooals de apostelen, gelijk de apostel Paulus?

Komt hier nu de eigenlijke gedachte van Prof. Dr. H. H. Kuyper en van zijn betoog uit?

Dan zal het toch wel zeer noodig zijn, dat hij deze gedachte als Schriftuurlijk aanwijst.

Wij wachten dus nog altoos het grondige betoog, dat volgens het Gereformeerde kerkrecht de meerdere vergaderingen geen van de particuliere kerken of kerkeraden afgeleid, maar een eigen, van die kerken onafhankelijk, gezag boven en over de particuliere kerken hebben.

En in de tweede plaats, het dagelijke bewijs uit de Heilige Schrift voor deze stelling.

S. GREIJIDANUS.

Een Amerikaansche stem.

Nu, naar we hopen, het onverkwikkelijke en persoonlijk gedoe rondom de reis van Prof. Schilder naar Amerika achter den rug is, kan het zijn nut hebben te luisteren naar een Amerikaansche stem, die zich over Prof. Schilder's werk, met name wat betreft de leer omtrent de Gemeene Gratie, heeft laten hooren.

Deze stem heeft daarom bijzondere beteekenis, omdat ze komt uit de kerkengroep, die met onze Nederlandsche Gereformeerde Kerken nauw verbonden is en die zelf een fellen strijd over de Gemeene Gratie heeft moeten voeren, zoo fel, dat een scheuring er het gevolg van is geweest.

In de „Chr. Gerel. Kerk“ van Noord-Amerika werd die strijd gevoerd tot 1924, toen de Synode van Kalamazoo er een eind aan maakte met haar bekende besluiten inzake de Gemeene Gratie.

Het is van belang, die besluiten nog eens weer in de herinnering terug te roepen.

De Synode verklaarde zich met name omtrent drie punten, die in discussie waren geweest, n.l.:

- 1o. de gunstige gezindheid Gods jegens alle menschen, en niet alleen jegens de uitverkorenen;
- 2o. de betuiging der zonde in het leven van den enkelen mensch en in de samenleving;
- 3o. het doen van zoogenoemde burgerlijke gerechtigheid door de onwedergeborenen.

Aangaande deze drie punten besloot de Synode:

1o. „dat er, behalve de zaligmakende genade Gods, bewezen alleen aan de uitverkorenen ten eeuwigen leven, ook een zekere gunst of genade Gods is, die Hij befoont aan Zijn schepselen in het algemeen“;

2o. „dat er volgens Schrift en Confessie zulk eene betuiging der zonde is“;

3o. „dat volgens Schrift en Confessie onwedergeborenen, hoewel onbekwaam tot eenig zaligmakend goed, zulk burgerlijk goed kunnen doen“.

Deze drie punten vaststellend, dacht de genoemde Synode er geen moment aan, dat hiermee het definitieve woord inzake de Gemeene Gratie gesproken was.

Neen openlijk sprak zij uit „thans geen uitspraak te doen betreffende het standpunt der Kerk inzake het leerstuk der algemeene genade of gemeene gratie in al hare geledingen“.

En waarom deed ze dat niet? Men leze:

„Zulk een uitspraak zou veronderstellen, dat dit stuk tot in alle bijzonderheden reeds was doorgedacht en ontwikkeld, wat zeker wel allerminst het geval is. De noodige voorstudie ontbreekt ten dezen nagenoeg geheel. Bijgevolg is er dan ook in de Gereformeerde Kerken nog volstrekt geen „communis opinio“ in deze zaak.“

Dit werd verklaard, toen de Gemeene Gratie van Dr. Kuyper reeds meer dan twintig jaar oud was!

Wilde de Synode dus geen volledig dogma vaststellen omtrent de gemeene gratie — dogma's worden niet gemaakt, maar uit den strijd der meeningen geboren, zoo oordeelde zij — toch wakte zij de „leiders van ons volk, zoo predikanten als professoren“ op, den voorbereidenden arbeid voor deze dogmavorming ter hand te nemen.

Er moest, naar het oordeel der Synode, een „gedachtenwisseling“ omtrent de leer der algemeene genade komen. En de deelname daaraan moest zoo algemeen mogelijk zijn! Predikanten en professoren worden opgewekt „het leerstuk der Gemeene Gratie in studie te nemen; zich de problemen, die daardoor naar voren gebracht worden, nauwkeurig indenken in predikatiën (!!), lezingen en geschriften. Het is zeer wenschelijk, dat niet een enkele of een klein getal zich tot deze taak zette, maar velen er aan deelnamen. Gronden:

1. Dit zal op de meest natuurlijke wijze kunnen leiden tot een vruchtbare discussie over het stuk der Gemeene Gratie, en zulk een gedachtenwisseling is de onmisbare voorwaarde voor de ontwikkeling dezer waarheid;
2. het zal de aandacht van ons volk meer bij dit leerstuk bepalen, zijn inzicht daarin verhelderen en de beteekenis er van doen gevoelen, zoodat het zich in toenemende mate bewust wordt van dit deel van zijn geloofsinhoud;
3. het zal, na verloop van enkele jaren, ongetwijfeld leiden tot een „communis opinio“ in dezen, en alzoo den toestand in onze Kerk doen rijpen voor een gemeenschappelijk belijden betreffende de Gemeene Gratie.“

Men ziet: de Synode van Kalamazoo verkeerde allerminst in de stemming van: we weten er wel zoo ongeveer alles van! Wat ze deed zag ze zelf als een maar zeer bescheiden begin.

Aan den oproep der Synode om te studeeren en daarna te publiceeren, werd niet voldaan. Er kwam een zekere matheid in de Amerikaansche Kerken. Ook werd een strijd ontkend over de vraag of een classis ouderlingen en diakenen afzetten mocht!!!

Eerst in onze Kerken heeft men gedaan wat Kalamazoo vroeg, n.l. de vragen betreffende de gemeene gratie bestudeeren. En één van degenen, die hierin handelde e voto Kalamazoo was — Prof. Schilder.

Eindelijk, een jaar of dertien na de Synode, heeft Dr. D. Zwier de pen opgenomen. Hij gaf in „De (Amerikaansche) Wachter“ een mooie artikelenreeks over „Gods Algemeene Goedheid“, waarin hij duidelijk dit leerstuk uiteenzet.

Natuurlijk heeft Dr. Zwier ook nauwkeurig kennis genomen van wat in ons land gaande was! En 'tis bijzonder interessant te vernemen, hoe hij, verdiediger van Kalamazoo, over wat hier geschreven werd, oordeelt.

Na een kort overzicht te hebben gegeven van de hoofdpunten van Prof. Schilder's beschouwingen, schrijft hij het volgende:

„Dit is ons echter thans reeds wel duidelijk, dat Dr. Schilder de gemeene gratie geenszins loochent, zooals dat indertijd onder ons het geval was, maar dat hij voor deze leer een breederen grondslag zoekt, zilverder in overeenstemming met de Heilige Schrift.“

Dit klinkt heel anders, dan wat hier wel eens is betoogd!

Wie de fundamente van een gebouw versterkt, heeft nu niet bepaald de slooping ervan op het oog!

Een poos later komt Dr. Zwier op Prof. Schilder's beschouwingen terug. Niet alles is hem heelmaal duidelijk.

Maar toch:

„De jongste brochure van Dr. Hepp, waarin hij de besluite overtuiging uitspreekt, dat zijn collega van Kampen den bal mislaat, heeft mij daarvan geenszins overtuigd. Met zeer veel, dat Dr. Hepp schrijft, kan ik het uitsprekend eens zijn, vooral wanneer hij de beteekenis van het genadebegrip ontwikkelt. Maar dat Dr. Schilder van onze Gereformeerde Belijdenis afge-
weken zou zijn, kan ik niet inzien. Ik vind, dat wat de laatstgenoemde over de algemeene genade geschreven heeft, in elk geval interessant en belangrijk genoeg is, om er ernstig notitie van te nemen en met de Schrift voor ons te onderzoeken, of deze dingen alzoo zijn.“

Dr. Schilder „komt met argumenten, die zich niet in een ommezientje laten omverwerpen, maar die onze ernstige bestudering ten volle waard zijn“.

Na uitvoerig de meeningen van Prof. Schilder te hebben weergegeven, vinden we deze conclusie:

„Tot zoover de nieuwere voorstelling, die zooals ons nu wel duidelijk geworden zal zijn, op niet onbelangrijke punten afwijkt van die waaraan we gewoon waren.“

Maar een afwijking van onze Gereformeerde Belijdenis kan ik hierin zelf met een vergrootglas niet vinden.“

Ook de bekende rede van Prof. Greijdanus wordt door Dr. Zwier in zijn artikelenreeks besproken. Vooral de door Prof. Greijdanus gestelde vraag of de goedheid Gods jegens de niet-uitverkorenen wel wezenlijk met den naam „genade“ mag worden genoemd, heeft uiter-
aard zijn volle belangstelling. Men denke aan punt één van de verklaring van de Synode van Kalamazoo.

Uitvoerig zal Dr. Zwier de rede van Prof. Greijdanus bespreken, en: „Dan zal het ons spoedig duidelijk worden, dat de Gereformeerde Kerken van Nederland gerust Dr. Greijdanus en zijn collega Dr. Schilder, die de genoemde lezing met instemming in „De Reformatie“ opnamen, naar onze Synode kunnen afvaardigen, zonder eenig gevaar, dat zij wegens afwijking in de leer bij ons niet welkom zouden zijn“.

Zoo schreef Dr. Zwier in het No. van 5 Juli 1938!!

Er zou nog wel meer te noemen zijn.

B.v. dit, dat het officiële orgaan van den Bond van Mannenverenigingen (Federation Messenger) Prof. Schilder bij monde van Dr. B. J. Danhof (gepromoveerd aan de V.U.) een hartelijk welkom toeroept en den wensch uitspreekt, dat hij de komende algemeene vergadering zal kunnen bezoeken en toespreken.

Maar we zullen het hierbij laten; hopen, dat deze Amerikaansche nuchterheid en zakelijkheid ook de harten en zinnen van veel Hollandsche broederen zal gaan vervullen.

H.

C. V.

Hulp opleiding predikant Argentinië.

In hartelijken dank werd deze week per kennisgeving van storting ontvangen een gift van f1,—, afkomstig uit Rotterdam. De afzender wenschte zijn „Incognito“ te bewaren.

Met deze gift gaan we voort op den weg naar het doel — ook nadat Prof. Schilder vertrokken is. Wie helpt om ook volgende week de continuïteit met het verleden te kunnen bewaren? Het gironummer van Prof. Schilder is 127278. Alle giften zullen geregeld worden verantwoord.

L. DOEKES.

De Groote Catechismus van Zacharias Ursinus. (XVII.)

177. Verkrijgen dan alle nakomelingen der vromen barmhertigheid bij God?

God heeft door deze belofte Zijn genade niet verbonden aan de vleeschelijke opvolging¹⁾, maar Zijn geestelijken en stoffelijken zegen aldus verdeeld over de nakomeling-schap der vromen, als Hij van eeuwigheid gezien heeft, dat tot het in het licht stellen van Zijn eer strekken zou.

178. Waarom zegt Hij, dat Hij tot in het duizendste geslacht zegenen, tot in het vierde straffen zal?

Opdat Hij plechtig verzekeren zou, dat Hij niet verblid wordt door het verderf, maar door het behoud der menschen; voorts, dat Hij alleen straft tot een betoening van Zijn rechtvaardigheid.

179. Wat is het derde gebod?

Gij zult den Naam des Heeren, uws Gods, niet ijdel gebruiken; want de Heere zal niet onschuldig houden, die den Naam van den Heere, zijnen God, ijdel gebruikt zal hebben.

180. Wat wordt in dit gebod verboden?

Dat men niets, dat onwaarachtig of krenkend is, van

7) Carnali successioni.